

PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY

ZESPOŁU SZKÓŁ EKONOMICZNO- -GASTRONOMICZNYCH im. Macierzy Ziemi Cieszyńskiej

„W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem – o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał; aby więc poprostu więcej, co ma, co posiada, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, to znaczy, ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugim, ale i dla drugich,,

*Jan Paweł II
Przemówienie w UNESCO
(2 czerwca 1980)*

Cieszyn 2017

Podstawami prawnymi regulującymi istotę działań wychowawczych i profilaktycznych są:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (zwłaszcza art. 72);
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka;
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych;
- Konwencja o Prawach Dziecka art. 3, 19, 33;
- Ustawy i rozporządzenia MEN (zwłaszcza Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo Oświatowe oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1591)
- Karta Nauczyciela;
- Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia
- Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. Poz. 1249);
- Rozporządzenie MEN z dnia 17 czerwca 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2016 r. poz. 895);

MISJA SZKOŁY

„Szkoła jest fundamentem, na którym ma się oprzeć budowla życia”

Wprowadzenie

Koncepcja Zespołu Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w Ciężyszynie tworzy: misję, cel wychowania oraz model absolwenta. Szkoła stwarza uczniom możliwości rozwoju w każdej sferze, a także twórczego działania i nabywania nowych umiejętności szkolą działają licznymi kółkami zainteresowań rozwijając talenty uczniów, stąd posiada również tytuł „Szkoła odkrywania talentów”.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest zintegrowany z Statutem Szkolnym, zgodny z założeniami nowego prawa oświatowego i reformy podstawy programowej, szkolnym zestawem programów nauczania i wynika z założeń koncepcji pracy szkoły. Program ten powstał jako modyfikacja dotychczasowych programów obowiązujących w Zespole Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w oparciu o wnikliwą diagnozę środowiska szkolnego, a także oparty o doświadczenia zaczerpnięte z dotychczasowej praktyki.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny skierowany jest do wszystkich członków społeczności szkolnej: uczniów, rodziców, nauczycieli, pracowników administracji i obsługi oraz uwzględnia współpracę z organizacjami i instytucjami w środowisku lokalnym.

PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA WYCHOWAWCZE I PROFILAKTYCZNE

1. Założeniem naszej szkoły jest przygotować ucznia do dalszej edukacji lub pracy poprzez przygotowanie merytoryczne, ale także do ukształtowania umiejętności, które będą mu towarzyszyć przez całą dalszą życiową drogę.
2. Wszystkie podejmowane przedsięwzięcia profilaktyczne wynikają z diagnozy zapotrzebowania oraz uwzględniają aktywność całej społeczności lokalnej.
3. Wszyscy pracownicy i nauczyciele szkoły są równocześnie wychowawcami poprzez kształtowanie swojej osobowości oraz reprezentowaniu swoich zachowań.
4. Realizacji zaproponowanych treści i działań wychowawczo-profilaktycznych podjęmą się wszyscy członkowie społeczności szkolnej, szczególnie wychowawcy i nauczyciele.
5. Działania wychowawczo-profilaktyczne prowadzone są na następujących poziomach: informacyjnym, edukacyjnym, wychowawczym i profilaktycznym wśród uczniów, nauczycieli, rodziców w zakres wybranych obszarów.
6. Szkoła prowadzi działania wychowawcze i w profilaktycznym oparciu o akceptowany przez wszystkie podmioty system wartości: życia, zdrowia, tolerancja, szacunek do drugiego człowieka, miłość, patriotyzm, rozwój osobisty, odpowiedzialność, rozumność.
7. Założenia programu wychowawczo-profilaktycznego uwzględniano na wszystkich

zajęciach szkolnych.

I. ANALIZA DOTYCHCZASOWYCH DZIAŁAŃ SZKOŁY

Szkoła systematycznie monitoruje sytuacje wychowawczą oraz reaguje na pojawiające się problemy. Na bieżąco diagnozuje się ich przyczyny, podejmując działania zmierzające do zniwelowania ich występowania.

1. Diagnoza dokonuje się w oparciu o:

- analizę dokumentacji szkolnej (teczki indywidualne uczniów, teczki tematyczne, dziennik pedagoga, analizę sytuacji wychowawczej klas, analizę frekwencji uczniów, dokumentacja dyrektora szkoły, diagnozy szkolne i klasowe (opracowania wychowawcy klasy) dokumentacja lub opis indywidualnych zachowań uczniów);
- obserwacje zachowania uczniów w sytuacjach typowo szkolnych i pozaszkolnych;
- rozmowy indywidualne z uczniami, nauczycielami i rodzicami;
- konsultacje z dyrektorem szkoły;
- zajęcia profilaktyczne w klasach;
- ankiety dla uczniów i wychowawców uwzględniając sytuację szkolną i domową ucznia;

2. Diagnoza potwierdza wstępnie założone obszary zagrożeń występujące w naszej szkole.

- coraz częściej pojawiają się zaburzenia zdrowia psychicznego, zachowania i emocji: depresja, lęki, fobie, zaburzenia jedzenia, zaburzenia psychosomatyczne, próby samobójcze, okaleczenia itp.;
- młodzież nadal zagrożona jest ryzykiem eksperymentowania z różnego typu używkami (alkohol, narkotyki, nikotyna), pojawia się też problem uzależnienia od komputera, Internetu, gier, itd.;
- bez względu na wiek uczniów spotykamy się z nieśmiałością lub nadmierną pewnością siebie co mocno zaburza relacje rówieśnicze, a także społeczne
- problemem jest też brak umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach, eliminowaniem przykrych napięć, zdrowym rozładowaniem stresu;
- część młodzieży wagaruje i ucieka z poszczególnych zajęć, co wpływa na osiągnięte wyniki w nauce, ma to również czasami wpływ na rezygnację ze szkoły,

II. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

Dyrektor:

1. Tworzy klimat w szkole.
2. Dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły.
3. Inicjuje i monitoruje prace nauczycieli, specjalistów zatrudnionych w szkole, w zakresie wychowania i profilaktyki.
4. Współpracuje z instytucjami lokalnymi wspomagającymi działania szkoły.

Nauczyciele:

1. Pracują nad budowaniem pozytywnych relacji wychowawczych, opartych na zaufaniu nauczyciel – uczeń, uczeń – nauczyciel, rodzic – wychowawca, rodzic – nauczyciel.

2. Kształtują uczniów twórczych, kreatywnych i zdolnych do sterowania własnym kształceniem.
3. Rozwijają zdolności umożliwiające rozumienie przez uczniów otaczającego ich świata oraz umiejętności komunikacyjne.
4. Prezentują wzorce konstruktywnego stylu życia i relacji z ludźmi.
5. Ciągłe aktualizują wiedzę na temat wychowania i profilaktyki, biorąc udział w różnych formach doksztalcania (dobrowolnie uczestnicząc w programach rozwoju osobowego i profesjonalnego).
6. Uczą samodzielności, twórczego myślenia i działania, współdziałania w zespole, motywacji do poszukiwania nowych rozwiązań, wyszukiwania im potrzebnych informacji, porządkowania ich oraz rozwiązywania problemów.

Wychowawca klasy:

1. Tworzy odpowiedni klimat w klasie do rozwoju zdrowia fizycznego i psychicznego uczniów.
2. Diagnozuje potrzeby wychowawcze uczniów swojej klasy oraz rozpoznaje sytuację wychowawczą klasy (zagrożenia, uzależnienia, przejawy patologii).
3. Bierze udział w pracach Zespołu Wychowawców oraz w pracy zespołów ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
4. Motywuje ucznia do nauki oraz stwarza warunki do samorealizacji.
5. Rozwija umiejętności służące rozumieniu wychowanka i okazywaniu mu zrozumienia.
6. Rozwija umiejętności służące zapewnianiu wychowankowi komfortu potrzebnego do budowania poczucia bezpieczeństwa.
7. Rozwija umiejętności sprzyjające pozytywnemu działaniu wychowanka i wprowadzaniu przez niego zmian w swoim zachowaniu.
8. Realizuje w toku pracy wychowawczej treści i cele programowe programu wychowawczego szkoły.
9. Nadzoruje pomoc psychologiczno-pedagogiczną w swojej klasie.

Szkolni specjaliści (pedagodzy, doradca zawodowy, terapeuta pedagogiczny):

1. Rozwijają kompetencje w zakresie wychowania i profilaktyki.
2. Kształtują umiejętności współpracy z nauczycielami, uczniami, rodzicami i zewnętrznymi specjalistami.
3. Dostarczają konstruktywnych wzorców funkcjonowania intrapsychicznego, interpersonalnego i społecznego.
4. Dobrowolnie uczestniczą w działaniach samodoskonalących oraz propagowaniu idei zdrowego wychowania i profilaktyki.

Rodzice:

1. Współpracują ze szkołą w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych oraz dobrowolnie angażują się w proponowane przedsięwzięcia.
2. Współpracują z wychowawcą oraz pedagogiem zdobywając wiedzę dotyczącą zagrożeń i możliwości przeciwdziałania im.
3. Uczestniczą w ankietach i sondażach.
4. Wspierają działania innowacyjne szkoły poprzez własną pracę i pomoc materialną.

Szkoła współpracuje w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych z:

1. Młodzieżową Radą Miasta w Cieszynie.
2. PPP, Policją, Strażą Miejską, organizacjami pozarządowymi, M/GOPS-ami.
3. Sądem Rejonowym, Starostwem Powiatowym, Państwowym Powiatowym Inspektorem

- Sanitarnym, bursami, Centrum Profilaktyki, Edukacji i Terapii KONTAKT.
5. Pedagogami szkolnymi szkół ponadgimnazjalnych.
 6. Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym w Cieszynie.
 7. Wyższą Szkoła Biznesu i Zarządzania w Cieszynie.

Metody oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych:

1. Wprowadzanie przez wszystkich nauczycieli do tematyki swoich przedmiotów elementów programu wychowawczego-profilaktycznego.
2. Współpraca nauczycieli z pedagogiem.
3. Stworzenie oferty zajęć pozalekcyjnych, zachęcanie do aktywnego uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych (koła zainteresowań, zajęcia sportowe, organizowanie imprez okolicznościowych).
4. Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa na terenie szkoły poprzez sprawnie działający system interwencji oraz monitoring.
5. Udział w imprezach, konkursach pozaszkolnych.
6. Organizowanie zajęć o charakterze profilaktycznym.
7. Organizowanie imprez integracyjnych z udziałem uczniów, nauczycieli.
8. Praca z rodziną ucznia, konsultacje, porady, warsztaty dla rodziców.
9. Wspieranie i aktywizowanie samorządu uczniowskiego i całego środowiska uczniowskiego.
10. Udział w debatach, dyskusjach, wykładach, prelekcjach, warsztatach.
11. Warsztaty integrujące zespół klasowy, rozwijające kompetencje społeczne.
12. Angażowanie uczniów ze szczególnym uwzględnieniem grup ryzyka do aktywnego uczestniczenia w przygotowanie imprez i uroczystości szkolnych.

III. STRATEGIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNA SZKOŁY

3.1 Model absolwenta:

- Jest dojrzały, odpowiedzialny;
- Ma dużą samoświadomość, poczucie własnej wartości i sprecyzowaną w znacznym stopniu hierarchię wartości;
- Osiąga spójność w myśleniu i działaniu, łączonych z kształtowaniem poczucia autonomii, wyznaczaniem realnych celów i ich osiągnięcie dzięki własnej aktywności;
- Jest przedsiębiorczy i twórczy, pozytywnie nastawiony do życia, zmotywowany do działania, planujący własny rozwój, umiejący sprostać wymaganiom;
- Aktywnie uczestniczy w życiu społecznym, w tym w jego formach instytucjonalnych i pozainstytucjonalnych, a także włącza się w działania na rzecz społeczności;
- Buduje i podtrzymuje pozytywne relacje z ludźmi, rozumie uczucia innych, ich sposób myślenia i działania, jest tolerancyjny;
- Konstruktywnie rozwiązuje konflikty, radzi sobie w sytuacjach trudnych i problemowych, podejmuje negocjacje i posiada umiejętność mediacji w trudnych sytuacjach;
- Posiada umiejętność otwartego i jednoznacznego wyrażania swoich potrzeb, uczuć i opinii z zachowaniem szacunku do siebie i innych osób;
- Przyjmuje postawę asertywną, ma poczucie empatii, wrażliwości, szacunku dla odmienności;
- Jest patriotą, jednostką świadomą własnej tożsamości narodowej, szanującą symbole narodowe, polskie tradycje;
- Jest promotorem i wzorem zdrowego trybu życia;

- Jest wrażliwy na krzywdę drugiego człowieka, służy pomocą potrzebującym;
- Jest gotowy służyć pomocą i wsparciem młodszymi, słabszymi, niepełnosprawnymi,

3.2 Priorytety pracy wychowawczej szkoły

Wszystkie cele i zadania wychowawcze opisane w poprzednich rozdziałach znajdują swoje odzwierciedlenie w programach wychowawczych poszczególnych klas, a priorytety pracy wychowawczej określono na podstawie diagnozy sytuacji wychowawczej uczniów. Szczególny nacisk kładziony jest natomiast na następujące zagadnienia.

Cel główny wychowania:

Rozwój i osiągnięcie przez wychowanka pełni dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, społecznej i duchowej poprzez kształtowanie odpowiednich wartości, postaw, zachowań i umiejętności.

Cel szczegółowy:

1. Wksztalić postawy prospołeczne i prozdrowotne, umożliwiające uczniom późniejsze, prawidłowe funkcjonowanie w świecie;
2. Zapewnić optymalne warunki do wszechstronnego rozwoju osobowości ucznia w bezpiecznym i przyjaznym środowisku;
3. Wksztalić umiejętność brania za siebie odpowiedzialności za efekty swojego postępowania, umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami oraz konstruktywnego rozwiązywania problemów;
4. Wksztalić motywację, ciekawość siebie i świata jako klucz do pracy nad sobą, odkrywania osobistych możliwości i deficytów;
5. Wksztalić umiejętności, postawy, zachowania, niezbędne do przygotowania się do życia w rodzinie, w pracy, społeczności lokalnej oraz całym demokratycznym państwie;
6. Wspomóc w poznawaniu wartości i kształtowaniu umiejętności wnikania w istotę wartości, ich znaczenia w życiu człowieka oraz w wartościowaniu rzeczy i zjawisk w aspekcie aksjologicznym;
7. Ukształtować wychowanka reprezentującego właściwą postawę patriotyczną, moralną, dbającego o właściwy rozwój duchowy;
8. Wspomóc w kształtowaniu dalszej ścieżki kształcenia.

3.3 Cele i zadania wychowawcze:

Wychowanie do wartości

1. Wspomaganie wychowanków w poznawaniu wartości na lekcjach, zorganizowanych zajęciach pozalekcyjnych.
2. Motywowanie wychowanków do wolnego wyboru właściwych wartości.
3. Wspomaganie wychowanków w urzeczywistnianiu wartości i budowaniu właściwych struktur hierarchicznych.
4. Inspirowanie wychowanków do działań animacyjnych w środowisku społecznym w celu budowania świata wartości w coraz szerszych kręgach społecznych.

Tworzenie bezpiecznych warunków do funkcjonowania ucznia w szkole

1. Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli (zajęcia integracyjne, imprezy organizowane przez samorząd szkolny).
2. Stworzenie warunków do właściwej adaptacji uczniów klas pierwszych oraz zapewnienie wszystkim uczniom (w tym uczniom ze SPE) optymalnych warunków funkcjonowania w

szkole (piknik integracyjny, uczestnictwo w różnych akcjach organizowanych przez samorząd uczniowski).

3. Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa zewnętrznego – związanego z przebywaniem w szkole i najbliższym otoczeniu i wewnętrznego – związanego z dobrym samopoczuciem (akceptacja, uznanie, szacunek, pomoc).
4. Kształtowanie wśród uczniów postaw sprzyjających bezpieczeństwu oraz respektowanie norm społecznych (lekcje nt. praw i obowiązków uczniów ZSEG).

Kształtowanie postaw społecznych obywatelskich i patriotycznych

1. Poznanie praw obywatelskich, praw i obowiązków ucznia wynikających z dokumentów szkoły i prawa oświatowego;
2. Udział uczniów i nauczycieli w lokalnych uroczystościach państwowych i religijnych;
3. Wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązanie do historii i tradycji narodowych;
4. Przygotowanie i udział młodzieży i nauczycieli w obchodach szkolnych, uroczystościach i świętach;
5. Otwarcie uczniów na współpracę z organizacjami działającymi na rzecz środowiska szkolnego i społeczności lokalnej;
6. Kształtowanie kompetencji społecznych i obywatelskich poprzez propagowanie idei wolontariatu (czytanie bajek dla dzieci, integracja z domem pomocy społecznej w Cieszynie);
7. Kształtowanie umiejętności skutecznej komunikacji.

Kształtowanie postaw prozdrowotnych i prorodzinnych

1. Propagowanie profilaktyki zdrowotnej, ochrona zdrowia i jego promocja na lekcjach, podczas różnych konkursów, olimpiad, akcji, kampanii, np. „Żyj bez uzależnień”;
2. Propagowanie aktywności ruchowej, udział w rajdach i wycieczkach;
3. Realizacja wychowania do życia w rodzinie;
4. Kształtowanie postaw etycznych i rozwijanie wrażliwości moralnej;
5. Formułowanie pozytywnego stosunku do życia swojego, innych oraz przyszłego – nienarodzonego,
6. Kształtowanie pozytywnego stosunku do życia w rodzinie pierwotnej i w przyszłości prokreacyjnej.

Kształtowanie postaw proekologicznych

1. Kształtowanie poczucia obowiązku ochrony środowiska przed degradacją poprzez udział w akcji „Sprzątanie świata”;
2. Ukazanie wpływu urbanizacji i uprzemysłowienia na środowisko i zdrowie człowieka;
3. Inicjowanie działań proekologicznych;
4. Udział w wycieczkach przyrodniczych;
5. Aktywny udział w konkursach, olimpiadach, akcjach lokalnych i o zasięgu regionalnym bądź ogólnokrajowym.

Edukacja informatyczna

1. Rozwijanie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji oraz swobodnego poruszania się w „świecie” technologii informacyjnej;
2. Przygotowanie do świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w Internecie;
3. Przygotowanie uczniów do krytycznej analizy informacji oraz bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej.

Edukacja kulturalna

1. Rozbudzanie zainteresowań światem kultury oraz przygotowanie do czynnego w nim uczestnictwa (muzea, sympozja, galerie, wystawy, przedstawienia teatralne, koncerty);
2. Stwarzanie okazji do bezpośredniego kontaktu z dobrami kultury regionalnej, narodowej i światowej;
4. Uwrażliwianie na wartości ponadczasowe postępu cywilizacyjnego i technicznego;
5. Ukazywanie ciągłości rozwoju kultury i trwałości ludzkich osiągnięć oraz powiązań aktualnych wydarzeń z przeszłością;
6. Rozwijanie osobistych zdolności i zainteresowań jako sposób na zagospodarowanie czasu wolnego (udział w różnych formach spędzania czasu wolnego organizowanego w naszej szkole);
7. Upowszechnienie czytelnictwa i kompetencji czytelniczych.

Edukacja europejska

1. Poznawanie kultury europejskiej poprzez udział w różnego rodzaju projektach: EFS, Działaj Lokalnie, EULIKLIDES, COMENIUS - Partnerskie Projekty Szkół.
2. Pobudzanie młodzieży do uczestniczenia w różnego rodzaju projektach.
3. Przygotowywanie młodego człowieka do życia w społeczeństwie demokratycznym, którego członkowie umieją przestrzegać praw człowieka, akceptują odmienność i potrafią funkcjonować we wspólnej Europie.

Planowanie kariery edukacyjnej i zawodowej ucznia

1. Współpraca z PPP, Urzędem Pracy, uczelniami w zakresie przygotowania uczniów do aktywnego poszukiwania pracy, wyboru uczelni.
2. Zapoznanie uczniów z metodami poszukiwania pracy i przygotowania niezbędnych dokumentów- poradnictwo grupowe i indywidualne.
3. Udział w różnych ogólnopolskich programach „Świadomie wybieram przyszłość”, „Tydzień Kariery Zawodowej”.
4. Udział uczniów w prelekcjach, warsztatach, targach, dniach otwartych drzwi z zakresu preorientacji zawodowej.

3.4 Cele i zadania profilaktyczne

1. Wprowadzanie działań profilaktycznych w Zespole Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w Cieszynie jest podyktowane:
 - wiedzą na temat zagrożeń dla prawidłowego rozwoju uczniów, tkwiących zarówno w środowisku szkolnym jak i środowisku lokalnym, czy nawet w szerokich kręgach społecznych.
2. Podstawowym celem wszelkich działań o charakterze profilaktycznym jest przeciwdziałanie pierwszym próbom podejmowania zachowań ryzykownych.
3. W swych działaniach szkoła koncentruje się więc na:
 - a) profilaktyce uniwersalnej – kierowanej do wszystkich uczniów bez względu na stopień ryzyka wystąpienia zachowań problemowych;
 - b) profilaktyce selektywnej – ukierunkowanej na grupę uczniów zwiększonego ryzyka.
4. Cele i zadania profilaktyczne przedstawia Tabela nr 1
5. Treści wychowawczo-profilaktyczne realizowane w poszczególnych klasach od I-V technikum oraz szkoły branżowej I i II stopnia zawiera Załącznik nr 1.

3.5 Ewaluacja programu

1. Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli

- służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość.
2. Oceny efektów realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego dokonuje się w trakcie posiedzeń Rady Pedagogicznej, podsumowując pracę końcoworoczną.
 3. Ocenie poddane są następujące elementy: sprawozdanie realizacji planów pracy zespołów przedmiotowych, planu pracy pedagoga, dokumenty z realizacji działań z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniowi, sprawozdanie z ewaluacji wewnętrznej w zakresie wybranych obszarów.
 4. Przewiduje się także ocenę wybranych obszarów przez zasięgnięcie opinii uczniów, nauczycieli i rodziców. sporządzając wnioski do dalszej pracy.

Program opracowała Rada Pedagogiczna przy Zespole szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w Cieszynie we współpracy z Samorządem Szkolnym i Radą Rodziców
Program został zatwierdzony na posiedzeniu Rady Pedagogicznej dnia
Załącznik nr 1.

Treści wychowawczo-profilaktyczne realizowane w klasach I–V technikum oraz szkoły branżowej I i II stopnia

KLASA I

1. Zdobycie umiejętności dostrzegania różnic związanych ze sposobem reagowania na stres.
2. Doskonalenie umiejętności i wyrażania własnych uczuć.
3. Rozwijanie umiejętności planowania własnego rozwoju oraz dokonywania oceny własnych umiejętności życiowych.
4. Doskonalenie umiejętności planowania, organizowania oraz oceniania własnego uczenia się, planowania przyszłości oraz wyznaczania celów i ich realizacji.
5. Utrwalanie umiejętności rozpoznawania symptomów zagrożeń zdrowia fizycznego.
6. Doskonalenie umiejętności dbania o zdrowie poprzez aktywność fizyczną.
7. Rozwijanie postawy proaktywnej (przejmowanie inicjatywy i odpowiedzialności przez ucznia za swoje działania i decyzje).
8. Kształtowanie umiejętności wyrażania emocji i ich rozumienia.
9. Rozwój zaangażowania w różne formy aktywności (koła zainteresowań, wolontariat, akcje charytatywne itp.).
10. Kształtowanie postaw prospołecznych.
11. Rozwijanie pozytywnego systemu wartości.
12. Budowanie w klasie bezpiecznego środowiska poprzez działania integracyjne.
13. Rozwijanie kompetencji w zakresie wykorzystania różnych form grupowej pracy nad rozwiązaniem problemów.
14. Wdrażanie do podejmowania odpowiedzialności za realizację określonych zadań i dziedzin życia szkoły.
15. Rozwijanie umiejętności realizacji własnych celów w oparciu o rzetelną pracę oraz uczciwość.
16. Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii, a także samodzielności.
17. Rozwijanie wiedzy na temat różnych kultur oraz ich wkładu w rozwój cywilizacji.
18. Rozwijanie świadomości istnienia potrzeby wspólnego działania na rzecz innych.
19. Rozwijanie postaw aprobujących abstynencję, unikanie substancji psychoaktywnych w wymiarach: emocjonalnym (pozytywny stosunek do abstynencji), poznawczym (dysponowanie wiedzą na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych), behawioralnym (nieużywanie substancji psychoaktywnych).
20. Dostrzeganie wyzwań oraz zagrożeń związanych z pełnieniem nowych ról społecznych.
21. Kształtowanie postaw zapobiegających wczesnym kontaktom seksualnym oraz

- związanych z nimi problemów.
22. Utrwalanie informacji o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych oraz metodach przeciwdziałania cyberprzemocy.

KLASA II

1. Rozwijanie umiejętności stosowania w praktyce strategii radzenia sobie ze stresem.
2. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stratą, a także traumatycznym doświadczeniem.
3. Doskonalenie umiejętności asertywnych w relacjach z innymi.
4. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z objawami depresji u siebie, a także u osób w swoim otoczeniu.
5. Doskonalenie umiejętności organizowania zajęć oraz prawidłowego zarządzania czasem.
6. Doskonalenie umiejętności w zakresie przygotowania do całonocnej aktywności fizycznej.
7. Rozwijanie zdolności do samorealizacji, samokontroli, a także panowania nad emocjami.
8. Doskonalenie umiejętności tworzenia relacji opartych na wzajemnym szacunku i zaangażowaniu obydwu stron.
9. Kształtowanie pozytywnego poczucia własnej wartości.
10. Zwiększanie umiejętności budowania podmiotowych relacji z innymi, opartych na szacunku, akceptacji oraz zrozumieniu.
11. Rozwijanie umiejętności stosowania różnych form komunikacji werbalnej, niewerbalnej w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska.
12. Rozwijanie postaw prospołecznych i obywatelskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych, państwowych oraz lokalnych.
13. Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji, odczytywania uczuć i emocji towarzyszących innym oraz umiejętnego reagowania.
14. Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia.
15. Rozwijanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości oraz postaw.
16. Rozwijanie kreatywności oraz umiejętności zespołowego działania i logicznego myślenia.
17. Rozwijanie aktywnej postawy w obliczu trudnych życiowych problemów.
18. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, sekty, subkultury, choroby) oraz manipulacji polityczno-gospodarczych (rasizm, nietolerancja, terroryzm, rozpad więzi rodzinnych, brak ideałów, nachalna reklama itp.).
19. Rozwijanie umiejętności psychospołecznych, takich jak radzenie sobie ze stresem, poszukiwanie pomocy.
20. Rozwiązywanie konfliktów i przewidywanie konsekwencji własnych działań.
21. Zastosowanie w praktyce umiejętności bezpiecznego korzystania z zasobów Internetu oraz mediów społecznościowych.

KLASA III

1. Rozwijanie zdolności do szukania powiązań między indywidualnym potencjałem a planowaną w przyszłości pracą.
2. Kształtowanie świadomości własnych ograniczeń oraz potrzeby ciągłego rozwoju.
3. Rozwijanie empatii, wrażliwości na potrzeby innych oraz umiejętności udzielania wsparcia emocjonalnego.
4. Doskonalenie umiejętności obniżania napięcia spowodowanego stresem.
5. Wykorzystywanie w praktyce wiedzy z zakresu zagrożeń psychofizycznych w okresie adolescencji: zaburzenia odżywiania; zagrożenia związane z nadużywaniem ogólnodostępnych leków.
6. Dążenie do zmiany zachowań zdrowotnych poprzez utrwalanie zachowań sprzyjających zdrowiu lub zmianę zachowań ryzykownych na prozdrowotne.

7. Doskonalenie umiejętności zmiany postaw oraz zachowań poprzez stosowanie i przyjmowanie asertywnej krytyki.
8. Rozwijanie kompetencji z zakresu rozwiązywania konfliktów z zastosowaniem negocjacji i mediacji.
9. Doskonalenie umiejętności szukania inspiracji w innych – w celu rozwijania własnej kreatywności.
10. Kształtowanie umiejętności spostrzegania stereotypów oraz uprzedzeń. Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych, uważności, empatii.
11. Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które wpływają na zachowanie.
12. Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.
13. Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się, z uwzględnieniem sytuacji oraz miejsca.
14. Doskonalenie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji.
15. Zwiększenie umiejętności zaspokajania potrzeb psychoemocjonalnych zgodny z przyjętymi normami.
16. Dostarczanie wiedzy oraz kształcenie umiejętności niezbędnych w rozwiązywaniu problemów, wynikających z wielokulturowości.
17. Doskonalenie umiejętności organizowania swoich zachowań w określonym czasie, a także przewidywania ich konsekwencji.
18. Doskonalenie umiejętności dostrzegania konsekwencji zachowań wobec innych.
19. Stosowanie w praktyce sposobów rekompensowania wyrządzonych krzywd.
20. Rozwijanie umiejętności dokonywania zmian w myśleniu, postrzeganiu oraz rozumieniu świata.

KLASA IV

1. Doskonalenie umiejętności wykorzystywania wiedzy na temat wczesnej identyfikacji zmian chorobowych we własnym ciele (np. wczesna identyfikacja zmian na skórze) w celu ochrony zdrowia.
2. Zastosowanie w praktyce umiejętności świadomego wyznaczania sobie celów.
3. Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału.
4. Zastosowanie w praktyce umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności, pilności.
5. Podejmowanie działań na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat).
6. Stosowanie w praktyce umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu osób.
7. Wykorzystywanie wiedzy na temat stereotypów do budowania pozytywnych relacji społecznych.
8. Przygotowanie uczniów do funkcjonowania w dorosłym życiu i akceptowania stanów psychofizycznych związanych z tym okresem.
9. Poszerzanie wiedzy na temat innych kultur oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.
10. Doskonalenie umiejętności wykorzystywania wiedzy na temat praw i obowiązków obywateli.
11. Wyrażanie własnego zdania na temat różnych problemów i uzasadniania go.
12. Zastosowanie w praktyce wiedzy dotyczącej selekcjonowania oraz krytycznej analizy informacji.
13. Poszerzanie wiedzy na temat różnych form poszukiwania pracy.
14. Doskonalenie kompetencji z zakresu uczestnictwa w rozmowach kwalifikacyjnych oraz wystąpieniach publicznych.

15. Doskonalenie umiejętności podejmowania racjonalnych decyzji w oparciu o posiadane informacje i ocenę skutków własnych działań.
16. Wykorzystanie w praktyce wiedzy dotyczącej bezpiecznego posługiwania się komputerem, jego oprogramowaniem oraz zasad bezpieczeństwa w sieci.
17. Wzmacnianie norm ograniczających zachowania ryzykowne oraz korygowanie błędnych przekonań na ich temat.

KLASA V

1. Rozwijanie postaw prozdrowotnych poprzez podejmowanie, a także urzeczywistnianie działań na rzecz zdrowia.
2. Zastosowanie w praktyce umiejętności obniżania napięcia spowodowanego stresem.
3. Doskonalenie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych.
4. Propagowanie zachowań zdrowotnych poprzez utrwalanie zachowań sprzyjających zdrowiu w kontekście całego dalszego życia.
5. Zastosowanie w praktyce umiejętności tworzenia relacji opartych na wzajemnym szacunku oraz zaangażowaniu obydwu stron.
6. Podejmowanie działań nastawionych na różne obszary ludzkich problemów w kontekście udzielania pomocy (wolontariat).
7. Doskonalenie umiejętności nawiązywania relacji interpersonalnych w życiu prywatnym i zawodowym.
8. Utrwalanie umiejętności wyrażania własnych emocji oraz odczytywania uczuć i emocji innych.
9. Utrwalanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływu rówieśników oraz mediów na zachowanie.
10. Wykorzystanie w praktyce wiedzy o różnicach kulturowych oraz doskonalenie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.
11. Utrwalanie umiejętności analizy norm społecznych.
12. Budowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron, zaufania do siebie.
13. Doskonalenie umiejętności rozwiązywania konfliktów w sposób satysfakcjonujący dla obydwu stron.
14. Wykorzystanie w praktyce umiejętności rozpoznawania, a także radzenia sobie z niepożądanymi wpływami środowiska rówieśniczego, środków masowego przekazu, reklamy.
15. Wzmacnianie norm redukujących ryzyko eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi.

Tabela 1. Zadania profilaktyczne

ZADANIE/OBSZAR	FORMY I SPOSOBY REALIZACJI	REALIZUJĄCY/ ODPOWIEDZIALNI	TERMINY
BEZPIECZEŃSTWO - profilaktyka zachowań ryzykownych	<p>1. Profilaktyka uzależnień od środków psychoaktywnych i behawioralnych w formie: udziału w konkursach, olimpiadach (Wiedzy o zdrowiu psychicznym), kampaniach,, (Żyj bez uzależnień), warsztatach, wykładach, lekcjach GDDW (Pułapka uzależnień), realizacja programów profilaktycznych (ARS), wyjścia na spektakle profilaktyczne, organizowanie imprez szkolnych, happeningów, spektakli, scenek (Szkoła bez używek), spotkania ze specjalistą ds. uzależnień, rozmowy indywidualne, interwencje, realizacja projektów rządowych (Bezpieczna+)</p> <p>2. Profilaktyka w zakresie bezpiecznych zachowań w sieci: Spotkania, prelekcje z przedstawicielami Policji (Bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni), projekcja filmów podczas lekcji GDDW, WDŻ</p> <p>3. Profilaktyka w zakresie wczesnej inicjacji seksualnej, zwalczanie negatywnych zjawisk społecznych (pornografia) (spotkania ze specjalistami z dziedziny medycyny pracy socjalnej - wykłady, pogadanki, projekcje filmów) rozmowy indywidualne.</p> <p>4. Profilaktyka zachowań wolicjonalnych (wagary i uciezki) Integracja zespołu klasowego, rozbudzenie zainteresowań, aktywizowanie do pracy, zapobieganie anonimowości ucznia w danym zespole klasowym, zapoznanie uczniów z konsekwencjami i regulacjami prawnymi w przypadku zaniedbywania obowiązków</p>	<p>pedagogzy biolog nauczyciel WDŻ wychowawcy</p> <p>pedagogzy nauczyciele informatyki wychowawcy pedagogzy, nauczyciel WDŻ</p> <p>wychowawca pedagog</p>	<p>cały rok szkolny/ zgodnie z harmonogramem działań i ofertą instytucji zewnętrznych oraz stowarzyszeń</p> <p>cały rok/ zgodnie z harmonogramem działań</p> <p>cały rok/ zgodnie z harmonogramem działań</p> <p>na bieżąco</p>
ZDROWIE/ PROMOCJA ZDROWIA	<p>1. Udział uczniów w programach profilaktycznych. (Znamię znam je; Wybierz życie pierwszy krok; Podstępne WZW; Stres pod kontrolą, Żywność na wagę zdrowia) olimpiadach, kampaniach (Olimpiada Wiedzy o zdrowiu psychicznym, I pomoc przedmedyczna (olimpiady, szkolenia) interaktywnych wykładach „PRO SALUTE”</p>	<p>pedagogzy, katecheta, nauczyciel WDŻ</p>	<p>na bieżąco w ramach możliwości i propozycji wrzesień/kwiecień</p>

	<p>2.Propagowanie ruchu, aktywnego wypoczynku i rekreacji, (wycieczki, lekcje, rajdy, zawody sportowe, lekcje wychowania fizycznego, zajęcia sportowe pozalekcyjne rozgrywki szkolne i międzyszkolne</p> <p>3.Profilaktyka chorób nowotworowych, zwracanie uwagi na higienę osobistą oraz higieniczny tryb życia.</p> <p>4.Organizowanie konkursów (Zdrowe odżywianie), gazetek informacyjnych, prezentacji nt. zdrowego odżywiania, a także warsztaty, prelekcje z udziałem zapraszanych specjalistów (dietetyków, mistrzów itp.).</p> <p>5.Propagowanie zdrowia psychicznego i związanych z nim zachowań (wzmacnianie poczucia własnej wartości, uczenie radzenia sobie z niekontrolowanym napięciem i emocjami, umiejętność zachowań asertywnych, komunikacyjnych, mediacyjnych.</p> <p>6. Profilaktyka chorób cywilizacyjnych (depresja, anoreksja, bulimia, schizofrenia, otyłość itp.) - pogadanki ze specjalistami w przedmiotowej dziedzinie.</p> <p>7. Obchody dni w ciągu roku, poświęconych przedmiotowej problematyce przy współudziale pracowników PSSE (Rzuć palenie razem z nami, Światowy dzień walki z AIDS itp.).</p>	<p>Komisja przyrodnicza Komisja Wych. Fiz., pedagodzy, wychowawcy</p> <p>higienistka szkolna wychowawcy, biolog, nauczyciel WDŻ</p> <p>Komisja gastronomicznych</p> <p>pedagodzy</p> <p>pedagog, nauczyciel WDŻ, biolog</p> <p>pedagog, biolog</p>	<p>wrzesień/kwiecień wg planu cały rok</p> <p>cały rok z godnie z harmonogramem działań</p> <p>wg planu cały rok</p> <p>wg planu cały rok</p> <p>na bieżąco w ramach możliwości i propozycji</p> <p>listopad/grudzień</p>
KULTURA (WARTOŚCI, NORMY, WZORY ZACHOWAŃ)	<p>1. Prawa i obowiązki ucznia (lekcje, wykłady).</p> <p>2. Przedsięwzięcia antydyskryminujące - przemoc i agresja (kampanie, happening „Dzień tolerancji”, warsztaty z psychoterapeutami, trening umiejętności interpersonalnych dla wybranej grupy uczniów, rozmowy indywidualne.</p>	<p>wychowawca</p> <p>pedagodzy</p>	<p>wrzesień-grudzień</p>

	<p>3. Włączanie uczniów w różnego rodzaju akcje charytatywne, wolontariat na rzecz potrzebujących osób „Dzień życzliwości” - praca z uczniem ze SPE, COOL#TURA - różnego rodzaju przedsięwzięcia.</p> <p>4. Lekcje poświęcone postawom aprobowanym społecznie, wartościom, normom i zachowaniom – kampanie społeczne, happeningi (Szkola bez wulgaryzmów, Szkoła kulturalna nie wulgarna).</p> <p>5. Nauka wyrażania własnego zdania na temat różnych problemów, poszerzenie wiedzy na temat innych kultur (debaty, dyskusje, konkursy, prelekcje).</p>	<p>bibliotekarz, pedagodzy, nauczyciele wiedzy o kulturze</p> <p>pedagodzy, wychowawcy</p> <p>nauczyciel historii, WDŻ, pedagog, wychowawca, nauczyciel WOS</p>	<p>wrzesień-grudzień</p> <p>wg wcześniejszych założeń/ planu pracy</p> <p>cały rok</p>
RELACJE	<p>1. Budowanie klimatu w klasie/ szkole (integracja zespołu klasowego i szkolnego, wzmacnianie więzi, („Piknik pod Wałką, lekcje integracyjno-adaptacyjne, prelekcje, imprezy okolicznościowe, wycieczki, ogniska).</p> <p>2. Trening umiejętności intra i interpersonalnych dla uczniów</p> <p>3. Warsztaty, lekcje WDŻ o tematyce: asertywność, jak radzić sobie ze złością, umiejętność rozwiązywania konfliktów -mediacje i negocjacje w szkole, sztuka nawiązywania pozytywnych relacji, sztuka słuchania, komunikacja werbalna i niewerbalna</p> <p>4. Budowanie empatii - organizowanie różnego rodzaju akcji pomocowych, charytatywnych, (Dzień życzliwości), udział w różnych działaniach w ramach wolontariatu (wolontariat w domu pomocy społecznej, szpitalu).</p> <p>5. Pomoc uczniom słabym, sprawiającymi trudności wychowawcze.</p>	<p>kadra wychowania fizycznego, wychowawcy, pedagogzy</p> <p>pedagodzy</p> <p>pedagodzy wychowawca nauczyciel WDŻ</p> <p>pedagodzy, bibliotekarz</p> <p>pedagog, wychowawca</p>	<p>wrzesień</p> <p>październik/listopad</p> <p>cały rok</p> <p>wrzesień- grudzień</p> <p>cały rok</p>